

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه کوثر شهرستان کاشان

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

عوامل القای شبھه و

راهکارهای مقابله با آن

استاد راهنمای

حجت الاسلام و المسلمین آقای حبیب الله یوسفی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین آقای احسان اصولی

پژوهشگر:

معصومه آفاصی زاده

مرداد ۱۳۹۶

چکیده

موضوع این تحقیق پیرامون عوامل القای شبهه و راهکارهای مقابله با آن می‌باشد در این تحقیق که مشتمل بر ۵فصل می‌باشد سعی شده بسیاری از عواملی که در شبهه افکنی نقش دارند بررسی شده و راه‌های مقابله با آن بیان شود که در این راه کتاب‌ها، نظرات مراکز پاسخ‌گویی به شبهات و سایت‌ها را به کار رفته است.

در ابتدا به تعریف شبهه پرداخته شده و این تعریف باعث می‌شود که انسان شبهه را از غیرشبهه تشخیص دهد. سپس اقسام شبهه و ریشه‌های آن بررسی شده است. و سپس عوامل پیدایش این بیان گردیده و این عوامل را تا جایی که این تحقیق حاضر گنجایش داشت بررسی کرده و راه‌هایی مثل شناسایی مراکز شبهه افکنی و معذوم کردن آنها و آگاهی بخشیدن به جامعه، پاسخ علمی دادن و غیره را شناسایی رده شد

کلید واژه‌ها

شبهه، شک، عوامل ایجاد شبهه، راهکارهای مقابله با شبهه، سیره پیامبر و اهل بیت

فهرست مطالب

۱	- تعریف و تبیین موضوع.....
۲	۲ - اهداف و فواید تحقیق.....
۳	۳- اهداف اصلی.....
۴	۴-۱- هدف اصلی.....
۵	۴-۲- هدف فرعی.....
۶	۴- پیشینه تحقیق.....
۷	۵- سوال های تحقیق.....
۸	۶- سوال اصلی.....
۹	۶-۱- سوال اصلی.....
۱۰	۶-۲- سوال های فرعی.....
۱۱	۶- روش تحقیق.....
۱۲	۷- ساختار تحقیق.....
۱۳	فصل دوم: تعریف شبہ
۱۴	۱- تعاریف شبہ در لغت و اصطلاح.....
۱۵	۲- تفاوت سوال، شک و شبہ.....
۱۶	۳- ویژگی های شبہ.....
۱۷	۴- عاقبت شک و شبہ.....
۱۸	فصل سوم: اقسام شبہات.....
۱۹	۱- شبہات فکری.....
۲۰	۱-۱- عوامل شبہات فکری.....
۲۱	۲- شبہات مالی.....
۲۲	۳- شبہات کلامی.....
۲۳	۴- شبہات عملی.....
۲۴	۵- ریشه شناسی شبہات.....

۲۵	۱-۵- درونی: نفس اماره.....
۲۷	۲-۵- بیرونی.....
۲۷	۳-۱- شیطان.....
۲۸	۴-۲-۲-۵- انسان ها.....
۲۸	۵- چه کسانی شبه می سازند؟
۳۰	۶-۱- سردمداران کفر و حکومت های ستمگر.....
۳۲	۷-۲- روش‌نگران سکولار.....
۳۲	۸-۳- نادانان و بی بصیرت ها.....
۳۳	۹-۴- بیماردلان و منافقان.....
۳۶	فصل چهارم: عوامل شبه
۳۷	۱- عوامل اجتماعی.....
۳۹	۲- نقش معاشران و دوستان.....
۴۰	۳- تغذیه.....
۴۱	۴- فرضیه های علمی.....
۴۲	۵- زیر سوال بردن.....
۴۲	۶- اطلاع رسانی جهت دار.....
۴۲	۷- ترفندهای عوام فریبانه در نقد عملکردها.....
۴۳	۸- مستندسازی های دروغین.....
۴۷	فصل پنجم: راهکارهای مقابله با شبه
۴۸	۱- شناخت مراکز شبه افکن و افشاری آنها.....
۴۹	۲- آگاهی بخشیدن به جامعه.....
۵۰	۳- تفقه.....
۵۱	۴- هجوم به شبه سازان و به چالش کشیدن آنان.....

۵۲	۵-پرهیز از گفت و گو با شبهه افکنان
۵۳	۶-کالبد شکافی شبهه
۵۳	۷-عادی سازی اصل وجود شباهات در جامعه
۵۴	۸-تبديل شبهه به پرسش یا ابهام
۵۴	۹-بیان تاریخچه شبهه
۵۴	۱۰-پاسخ عملی
۵۵	۱۲-تغییر بحث و یا ترک مجلس
۵۶	۱۳-برخورد اخلاقی
۵۶	۱۴-عرضه اعتقادات بر معصومان
۵۹	۱۵-زمینه سازی
۶۲	۱۶-آموزش به جوانان
۶۳	۱۷-ترک مطالعه کتب ضاله
۶۳	۱۸-رعایت تقوای الهی
۶۵	۱۹-اشتغال
۶۶	۲۰-دنبال نکردن خطورات در ذهن
۶۷	۲۱-دعا و توسل
۶۷	۲۲-استفاده از اذکار و ادعیه
۶۸	۲۲-۱-رساندن اعتقاد به قلب با اذکار
۶۸	۲۲-۲-اذکار برای دفع شیطان
۷۰	۲۳-سیره اهل بیت و پیامبر در دفع شباهات اعتقادی
۷۰	۲۳-۱-توقف
۷۰	۲۳-۲-رجوع به منابع قطعی و اصیل دین
۷۵	نتیجه گیری
۷۶	<u>فهرست منابع</u>

منابع ترجمه

قرآن کریم، مهدی، الهی قمشه ای، چاپ اول، قم: انتشارات افق فردا، ۱۳۸۹.

شریف الرضی محمد بن حسین، نهج البلاغه، محمد تقی، جعفری، چاپ هشتم، تهران: نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۰.

كتب فارسي

پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحه، مجموعه کلمات قصار حضرت رسول (ص)، چاپ هشتم، قم، انتشارات جاویدان، ۱۳۵۹.

جعفری، محمد تقی، نهج البلاغه، ج ۹، چاپ هشتم، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۰ ه.ق، ص ۲۰۰

خاتمی، احمد، فرهنگ علم کلام، بی چا، تهران، انتشارات صبا، ۱۳۷۰.

خمینی، روح الله، چهل حدیث امام خمینی (ره)، چاپ پنجاه و هفت، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۷۱.

قریشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۲، چاپ ششم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۱۲ ه.ق.

عمید، حسن، فرهنگ فارسی، بی چا، تهران، نشر سپهر، ۱۳۶۲.

مهیار، رضا، فرهنگ ابجدي عربی فارسی، بی چا، تهران، انتشارات اسلامی، ۱۳۷۱.

مصطفیح یزدی، محمد تقی، در پرتو آذرخش، چاپ چهارم، قم، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی قدس سرہ، ۱۳۸۱.

۱. مکارم شیرازی، ناصر، اخلاق در قرآن، ج ۱، چاپ اول، قم، انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۸۷.

مکارم شیرازی و دیگران، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۱۴، چاپ اول، تهران، انتشارات دارالکتب
الاسلامیه، ۱۳۷۴.

كتب عربي

آمدی، عبدالواحد بن محمد، غررالحكم، ج ۱، چاپ اول، قم، انتشارات دارالکتاب الاسلامی،
۱۳۶۶.

ابن بابویه، محمد بن علی، توحید شیخ صدوق، علی اکبر، میرزایی، چاپ ششم، قم، انتشارات
علویون، ۱۳۸۸.

ابن فارس، احمد، معجم مقایيس اللعه، ج ۳، چاپ اول، قم، مکتب الاعلام الاسلامی، ۱۴۰۴ ق.

ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، ج ۱۳، بی چا، بیروت، دار صادر، ۱۴۱۴ ق.

ابن عربی، محی الدین، فتوحات مکیه، محمد خواجه‌ی، ج ۱، چاپ اول، تهران، نشر مولوی،
۱۳۸۸.

البرقی، احمد بن محمد بن خالد، المحسن، ج ۱، چاپ اول، قم، انتشارات دارالکتب الاسلامیه،
۱۳۷۱ ق.

الکشی، محمد بن عمر، رجال الکشی، مشهد، مرکز تحقیقات و مطالعات، ۱۳۴۸.

انیس و دیگران، ابراهیم، المعجم الوسيط، ج ۱، چاپ اول، بیروت، دار احیاء التراث العربي، ۱۳۹۲
ق.

بروجردی، حسین، جامع احادیث شیعه، ج ۱، تهران، نشر فرهنگ سبز، ۱۳۸۸.

جیران، مسعود، فرهنگ الرائد، رضا، انزایی نژاد، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۲

حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه الى تحصیل مسائل الشیعه، جلد های ۱۶، ۱۸ و ۲۷،
چاپ دوم، قم، مرکز انتشارات اسلامی، ۱۳۶۴.

حکیمی، محمدرضا، الحیاء، ج ۲، چاپ دوم، قم، انتشارات دلیل ما، ۱۳۹۴.

شریف الرضی، محمد بن حسین، ابن ابی الحدید؛ شرح نهج البلاغه، ج ۳، قم، انتشارات مکتبة آیة الله العظمی المرعشی النجفی (ره)، ۱۳۸۸.

صافی، محمود بن عبدالرحیم، الجدول فی إعراب القرآن، ج ۹، چاپ چهارم، بیروت، دارالرشید، ۱۴۱۸ق.

طبرسی، حسن بن فضل، مکارم الاخلاق، قم، نشر شریف رضی، ۱۳۷۰.

طریحی، فخر الدین، مجتمع البحرين، چاپ دوم، تهران، انتشارات مرتضوی، ۱۴۱۶هـق.

طوسمی، محمد بن حسن، تهذیب الأحكام، ج ۸، تهران، انتشارات دارالکتب الإسلامية، بی تا.

عاملی، محمد بن مکی، القواعد و الفوائد، ج ۱، چاپ اول، نجف، مطیعه الآداب، ۱۳۶۰هـق.

عزیزی، عباس، منسوب به جعفر بن محمدمام ششم علیه الاسلام ، مصباح الشریعه و مفتاح الحقيقة، چاپ دوم، قم، نشر صلاه، ۱۳۸۶.

غزالی، محمد بن محمد، احیاء علوم الدین، محمد خوارزمی، ج ۲، تهران، نشر علمی و فرهنگی، بی تا.

فیومی، احمد بن محمد مقیری، المصباح المشیر فی غریب الشرح الكبير للرافعی، ج ۱، چاپ اول، قم، منشورات دارالرافعی، بی تا.

کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، سید جواد مصطفوی جلد های ۱ و ۲ و ۴ و ۵، تهران، کتاب فروشی علمیه اسلامیه، بی تا.

محمد بن حسن، طوسی، الأمالی، ج ۱، بی چا، قم، انتشارات دارالثقافة، ۱۴۱۴.

مجلسی، محمد بن باقر بن محمد تقی، بحار الأنوار الجامعه لدرر اخبار الائمه الاطهار ، ابوالحسن موسوی همدانی، جلد های ۲۷ و ۶۰ و ۶۹، تهران، نشر کتابخانه مسجد حضرت ولی عصر (عج)، ۱۳۶۳.

مجلسي، محمد بن باقر بن محمد تقى، بحار الأنوارالجامعه لدرر اخبار الائمه الاطهار ، جواد، علوى،
جلد ٤٥، چاپ اول، تهراندارالكتاب الاسلاميه ، ١٣٦٢ هـ ق، ص ٨

محقق داماد، سيد مصطفى، قواعد فقه ٤، چاپ ششم، تهران، انتشارات علوم اسلامي، ١٣٨٥.

محمدی ری شهری، محمد، ميزان الحكمه، حميدرضا شيخى، جلدھای ٢ و ٣، قم، نشر موسسه
علمی فرهنگی دارالحدیث، ١٣٨٩.

معلوف، لويس، المنجد، محمد، بندر ریگى، تهران، انتشارات فرهان، ١٣٧٩.

ملکى تبریزى، میرزا جواد، اسرارالصلاء ، رضا، رجب زاده، تهران، انتشارات پیام آزادی، بى تا.

منابع اینترنتى

پايگاه اينترنتى کانون تفسير قرآن (qurangloss.ir).

پايگاه اينترنتى پژوهشکده علمی کاربردى باقرالعلوم عليه السلام (rbo.ir).

پايگاه اينترنتى گروه دفاعی منطقه ٤ آموزش و پژوهش تهران (defaii4.blogfa.com).

پايگاه اينترنتى مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی (pasokhgoo.ir).

پايگاه اينترنتى حوزه (hawzah.net).

پايگاه اينترنتى اسلام کوئست (islamquest.net).

پايگاه اينترنتى عرفان و حکمت در پرتو قرآن و عترت (erfanvahekmat.com).

پايگاه اينترنتى دانشنامه حوزوی ويکی فقه (wikifeqh.ir).

پايگاه اينترنتى کانون اندیشه جوان (canoon.org).

پايگاه اينترنتى پاسخگویی به سوالات و شباهات (x-shobhe.com).

پايگاه اينترنتى آموزش خانواده (rahmat14.blogfa.com).

پايداهه ايترنتى شبکه اجتماعي ويسيگون (wisgoon.com).